

Dramatične brojke Jedinice lokalne samouprave gadno pogodilo smanjenje prihoda

Prosječno prihod gradova pao 12%, Zaboku čak 27 posto

SUZANA VAROŠANEC
suzana.varosanec@poslovni.hr

Pad prihoda lokalne uprave u prvih devet mjeseci ove godine bio je 12 posto. Preslikano na državni proračun, to je udar od 14 milijardi kuna, kazao je Mršić

Dramatični pad lokalnih prihoda, zahtjevi za prebacivanje više novca i ovlasti s centralne na lokalnu vlast, opća decentralizacija koja omogućuje razvoj i participaciju građana kroz građanski forum u odlučivanju o gradskim poslovima, jačanje samoupravnih kapaciteta i racionalizacija teritorijalne osnove... To je tek dio apela iz redova gradonačelnika i stručnjaka Pravnog fakulteta koje su oko modela financiranja i upravljanja gradskim financijama, te reforme javne uprave okupili Deloitte i nevladina udruga Centar za demokraciju i pravo Miko Tripalo na čelu s predsjednikom Josipom Kregarom.

Tema konferencije "Potencijali gradova" je pogodena, pokazali su panelisti i rasprava sudionika otkriviši da loše financijsko stanje u gradovima može postati prepreka razvoju samo ako ne dođe do promjena ustroja lokalnog sustava upravljanja. Kako je to ocijenio nekadašnji ministar financija Mato Crkvenac, upravljanje razvojem je ključno pitanje u državi, a osobito je upravljanje financijama gradova. Najavio je i da će uskoro gradovi i regije dobiti portal na kojem će moći legitimirati što nude i traže, te se tako nadmetati u privlačenju investitora i radne snage. Razvija ga Nenad Bakić.

Zvonimir Mršić, SDP-ov gradonačelnik Koprivnice, kao snažni poticaj reformi naveo je podatak o padu prihoda lokalnih vlasti: u devet mjeseci ove godine on iznosi 12 po-

Žarko Primorac, Mato Crkvenac, Josip Kregar i Dubravka Jurlina Alibegović upozorili na stanje

PXL

veliki planovi

Računaju na EU-fondove

Predstavljeni su rezultati istraživanja o funkcioniranju gradova u Hrvatskoj u kojem je sudjelovao 61 grad.

Tamara Obradović Mazal iz Deloittea navela je da čak 84 posto ispitanika planira financiranje kapitalnih projekata iz fondova EU. Zabrinjava, rekla je, što ih polovica nema iskustva s EU fondovima. Prof. Vedran Đulabić smatra i prijeteći padanje Zagreba i SZ regije u niži razred EU gdje će trebati osigurati za sufinanciranje više sredstava nego danas (50 posto). Što je veća decentralizacija veći je stupanj ekonomskog i društvenog razvoja, kazao je prof. Slaven Ravlić te dodao da treba mijenjati i mentalitet: "Naša politička kultura je autoritarno-podanična".

sto. Kada bi se to preslikalo na državni proračun, to bi bio udar od 14 milijardi kuna, kazao je Mršić i dodao da će lokalne vlasti i taj udar preživjeti uz uvjet da se provede opća decentralizacija.

Gradonačelnik Zaboka Hanžek naveo je da su tamo prihodi pali za 27 posto, a problem je što ne mogu uvesti prirez jer već postoji visoka komunalna naknada. Glavni financijski Zagreba Slaven Kojić iznio je podatak o padu prihoda Zg holdinga od 1,2 milijarde kuna u 2011. koji je izazvan redistribucijom sredstava pod izlikom decetralizacije.

Tko je bliži Vladi ipak može doći do novca, kazao je Kojić i dodao da je Zagreb u tome uspijevao, ali mnogi nisu. Kao simbol problematičnog odnosa centralne i lokalne vlasti što iziskuje promjene navedena je općina Civljane sa 244 stanovnika koja ima 260 tisuća prihoda, dok trošak plaća iznosi milijun kuna i razliku dotira drža-

va. Žarko Primorac, moderator konferencije, rezimirao je raspravu navodeći dva područja gdje leže problemi u upravljanju gradskim financijama. Prvi se tiče odnosa centralne i lokalne vlasti zbog niske razine fiskalne decentralizacije. Lokalne vlasti u ukupnom financijskom kolaču sudjeluju samo 10 posto što Hrvatsku opasno približava Grčkoj gdje udjel lokalnih vlasti u javnim rashodima iznosi svega sedam posto.

"Lokalna uprava je demokratski ukras, a gradovi su osuđeni planirati u uvjetima kaosa. Drugi problem je niska razina razvojne komponentne lokalnih proračuna budući se čak 80 posto sredstava koristi za tekuće potrebe kao što su plaće", kazao je Primorac.

Decentralizacija je zajednički naziv za političke reforme koje trebaju podići razinu operativnosti i odgovornosti lokalne samouprave, kazao je Kregar uvjeravajući da rješenje nije u ukidanju dijela JLS-a. ♦